

10. Snötrycksskador - förebyggande information

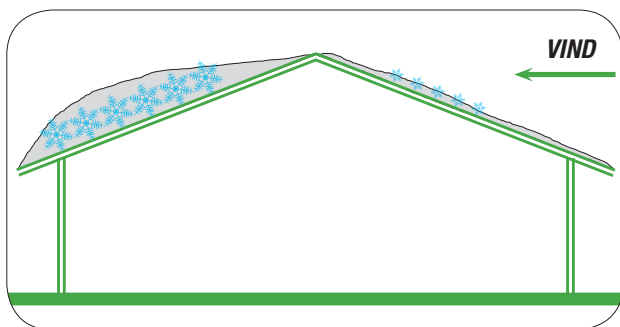
Under snörika vintrar ökar risken för taksador på grund av snötryck. Vintrarna 2009/2010 och 2010/2011 inträffade ca 2000 snötrycksskador på svenska lantbruksbyggnader.

Den typ av tak som drabbas i störst utsträckning är låglutande tak som har stora spännvidder, träfackverkstakstolar och är byggda de senaste 30 åren. Även andra typer och åldrar på tak drabbades.

Varför skadas taken?

Ofta är det en kombination av orsaker. En vanlig skadeorsak är en feldimensionerad eller felutförd takkonstruktion kombinerad med en eller flera av orsaker enligt nedan.

- För höga snölaster (oskottade tak).
- Felaktigt tillvägagångssätt vid snöskottning (se nedan).
- Drivbildning på taken som lokalt ger mycket höga och tunga snölaster (det är bland annat vanligt med drivbildning på läsida av tacknock).
- Snöfickor i takbrott medmera.
- Röta och annat bristande underhåll.
- Ingrepp i bärande delar (borttagning av stolpar, stråvor och påkörningsskador medmera).

Exempel på drivbildning som lokalt kan ge farligt stora snölaster.

Kontrollera dina byggnader

Gå runt och kontrollera dina byggnader. Även om taken är rätt dimensionerade och ska, utan snöskottning, tåla de snölaster som normerna anger så kan det ändå under vissa förhållanden samlas så mycket snö på taken att det uppstår risk för takras.

Böjer taken ner onormalt mycket eller böjer sig väggar eller pelare? Hörs det knäppande eller knakande ljud? Skotta taken! Är du det minsta tveksam om byggnadens bärighet tag kontakt med en byggkonsult. Byggkonsulten kan också kan tala om för dig hur stora snölaster taken tål innan de behöver skottas.

Snöskottning av tak

Om det är stora mängder snö på taken måste de skottats för att minska risken för olyckor. Snöskottning av tak på stora lantbruksbyggnader kräver kunskap. Varje år inträffar det takras i samband med snöskottning på tak. För att minska riskerna ska man bland annat ta bort snön så jämt som möjligt för att det inte ska uppstå farliga lastkombinationer genom att vissa delar av taket är rena från snö medan andra delar har tjocka tunga snölager.

Om du inte är helt säker på hur du ska skotta rekommenderar vi av att du tar hjälp med arbetet av något företag som till exempel Farmartjänst eller annat företag som också har kunskap och erfarenhet av snöskottning av lantbruksbyggnader.

Dina
Försäkringar

www.dina.se

Utöver vad som nämnts ovan måste man före takskotning bland annat beakta följande:

- Att byggnaden är så stabil att man riskfritt kan arbeta på taket eller om man måste använda skylift eller andra anordningar så man inte behöver gå på taket.
- Att takmaterialet håller att gå på (för tunn plåt är ej gåbar).
- Att det inte finns snötäckta ljusinsläpp där man kan trampa igenom och falla.
- Att det finns säkerhetsutrustning såsom säkerhetsseklar medmera och att man vet hur utrustningen ska användas.
- Att det alltid är minst två personer vid arbetsplatsen.

Hur gäller försäkringen

Lantbruksförsäkringen omfattar ett visst skydd vid snötrycksskador om du valt grundförsäkring för byggnaden. Detta försäkringsskydd är dock begränsat till att gälla snötrycksskador som uppkommer i direkt samband med extrem nederbördsmängd och att tidigare snöbelastning på taket inte väsentligt påverkat skadans uppkomst eller omfattning.

Under snörika vintrar är det alltså viktigt att regelbundet kontrollera snömängden på taken även om de är rätt dimensionerade enligt gällande normer.

Ny- och ombyggnationer

Lantbrukets ekonomibygnader är normalt inte byggnadslovspliktiga men det är samma hållfasthetskrav som gäller för lantbruksbyggnader som för byggnadslovspliktiga byggnader. Hållfasthetskravet är viktigt ur flera synpunkter bland annat för att inte människor och djur ska komma till skada.

I Sverige är det Plan och bygglagen (PBL) som reglerar villkoren för byggande. Du måste följa gällande tekniska krav och det är du som äger byggnaden som är byggherre och som har hela ansvaret för att reglerna följs. I Boverkets konstruktionsregler finns förteckning över vilka snö- och vindlaster som gäller för olika delar

av landet. Det finns bland annat också regler för hur man ska beräkna snöfickor medmera.

Vårt bestämda råd är att man tar hjälp av en byggnadskonstruktör för projektering vid ny- och ombyggnader. Det är också bra att ta hjälp av en kontrollant/byggnadskonstruktör då man köper "färdiga" byggnader så man verkligen får den hållfasthet och kvalitet som erfordras och som man betalat för.

Vid ny och ombyggnader av djurstallar ska byggnationerna förprövas och godkännas av Länsstyrelsen.

Försäkringsmässigt är det också viktigt att tänka på att olika typer av byggnadsmaterial och byggnadsavstånd har stor inverkan på brandförsäkringspremien. Det kan i vissa fall röra sig om flera tusenlappar per år.

Övrig skadeförebyggande information

Söka i LBKs rekommendationer med hjälp av dator:

www.lantbruketsbrandskydd.nu/lbk-parmen

Du hittar också mer skadeförebyggande råd och tips på

www.dina.se/forebygg-garden

Har du frågor?

Kontakta oss så hjälper vi dig.

Dina
Försäkringar

www.dina.se